

Västmanbladet

GöteborgsRegionens Släktforskare

Årgång 30

2013

Nr 1

Bröderna Larssons emigrantbrev, delvis skadade läs mer på sid 9

Innehåll nr 1-2013

Släktfforskningens dagar 2013	sid. 3
<i>Per Clemensson</i>	
Från ordföranden	4
Vi möts våren 2013	6
Kurser	8
<i>Per Clemensson</i>	
Bröderna Larsson & Co	9
<i>Per Clemensson</i>	
Bröderna Larsson	15
Folkrorelsernas arkiv	16
Hemkurer	18
<i>Lisa Mouwitz</i>	
Medicinhistoriska museets historia	22
<i>Per Clemensson & Lars-Göran Johansson</i>	
Föreningen Sverigekontakt	24
<i>Folke Danbratt</i>	
Ode till Glömskan	28
Från torsdagsgruppen	29
<i>Lennart Limberg</i>	
Depression	30
Nya medlemmar	33
<i>Joel Holger</i>	
Landet runt	34

Manusstopp för Västanbladet nr 2
2013 är den 1 mars och tidningen
beräknas vara ute hos medlemmarna
den 1 april.

www.genealogi.se/grs/

Webmaster Lars Nyqvist

tel: 0303-16456

GöteborgsRegionens Släktforskare

MEDLEMSFÖRENING I SVERIGES
SLÄKTFORSKARFÖRBUND
Styrelse 2013

- Ordf.** **Per Clemensson**, 031 - 20 65 63
S. Vägen 79, 412 54 GÖTEBORG
per@clemensson.net
- V. ordf.** **LarsOlof Lööf**, 070 - 560 28 40
Erik Dahlbergsg. 4, 41126 GÖTEBORG
larsolof.loof@kultur.goteborg.se
- Sekr** **Barbro Maijgren**, 035 - 481 48
Mästarevägen 10, 305 72 STENINGE
qpm@telia.com
- Kassör** **Ewert Arwidsson**, 031 - 15 84 15
Eva Rodhes g. 10, 411 11 GÖTEBORG
trewetrans@telia.com
- Klubbm.** **Karin Holger**, 031 - 40 85 20
Lilla Danska V. 2, 412 74 GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
- Övriga** **Joel Holger**, 031 - 40 85 20,
Lilla Danska V. 2, 412 74
GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
Jan Forslund, 0346 - 222 45
Ljungby Prästgård 101, 311 95
FALKENBERG
janforslund@spray.se
Per Liljeström, 0302 - 131 91
Vänskapen 3 e, 443 34 LERUM
per-lilje@telia.com
Lars-Göran Johansson 073-9373433,
Kyrkogatan 41, 442 67
MARSTRAND
olarjoh@gmail.com
Suppl. **Anita Fyhr**, 031-23 73 37,
Virvelvindsgatan 6, 417 02
GÖTEBORG
anita.fyhr@live.se
Jonas Kullgren, 031 - 99 28 15
Holmåkravägen 7 F, 437 40 LINDOME
jonas@kullgren.st

Västanbladet

Redaktionskommitté

Per Clemensson, Joel Holger,
Per Liljeström och Lars Olof Lööf

Västanbladet ingår i medlemsavgiften 150:-/år
och utkommer årligen med fyra nummer.

Soldaten i släkten

till fots
till häst
till sjöss

Årets tema för Släktforsknings dag är: "Soldaten i släkten – till fots, till häst, till sjöss". De flesta av oss har soldater i släkten. Ta tillfället och lär dig mer om dina militära förfäder.

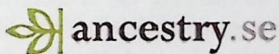
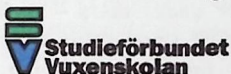
Släktforsknings dagar 16 - 17 mars 2013

Riksarkivet, Landsarkivet i Göteborg,
Arkivgatan 9A

Lördag 10.00 – 16.00 och söndag 10.00 – 16.00

Mängder med utställare och intressanta
föreläsningar
Fri entré

Sponsorer: Arkiv Digital, DIS-Väst, Släktdata,
Region- och Stadsarkivet Göteborg,
GöteborgsRegionens Släktforskare och
Göteborgs-Emigranten

Från ordföranden

Efter en stillsam jul tillsammans med familjen tog jag mig an att sammanfatta resultatet av höstens verksamhet och att skissa på vårens aktiviteter. Hösten började med ett misslyckande då vi inte fick ihop tillräckligt med anmälningar för en planerad bussresa till Birgit Nilsson och Skottorp i Skåne. Tack vare att många av våra medlemmar meddelat oss sina mejladresser kunde vi snabbt ersätta resan till Skåne med ett besök på Medicinhistoriska Museet och sedan avverkade vi det nya Riksarkivet/Landsarkivet i Göteborg och i oktober hade vi som vanligt Öppet Hus dock med den skillnaden att GP nekade att ta med oss i Guiden.

Även nästa arrangemang Lars Eriksson Wolkes föredrag om Lasse i Gatan felannonserades av GP. Resultatet av GP:s agerande blev att vårt Öppna Hus blev sämre besökt än året innan. Annonseringen av Wolkes föredrag hann dock räddas och blev en besöksframgång på Landsarkivet, vars hörsal inte höll måttet utan vi var tvungna att be folk vända utan att fått höra föredraget. Hösten avslutades med Adventsglögglögg och kaffe. En orkester Trio 18:46 ledd av vår assistent Ingela Linderå underhöll med barock - och folkmusik. Inbjudan till denna sittning hade utgått per mejl och hemsida. Under hösten hade vi också nybörjarkurser, kurs i handskriftsläsning och emigrantforskning. Dessutom hade vi information om släktforskning på Kåken. **Vid denna information passade föreningen Got a Mac på att filma mig och Ewert under våra framträdanden. Dessa filmer (1-9) finns tillgängliga på internet dels under min hemsida (<http://Per.Clemensson.net>) och under Youtube (Per Clemensson) och de omfattar hittills sammanlagt 2½ timme.**

Vårens program är mycket omfattande och matsedeln är diger (se under Vi möts). Här finns två föredrag av förenings-medlemmar, här finns besök hos Frimurarorden, här finns besök hos Landshövdingen, här finns en utfärd till Anna-Lena Hultman i Hössna och här finns Släktforskningens dagar i Göteborg.

Dessutom har Riksarkivet/Landsarkivet och vår förening slutit ett avtal om samarbete för 6 aktiviteter under mars – april 2013 som innebär att sammankomsterna hålls på Landsarkivet, Arkivgatan 9 och kommer att omfatta föredrag om gårdsforskning, bildarkiv, bokvård, databas release mm. Program för dessa torsdagar kommer att publiceras på vår hemsida och per mejl samt i kommande Västanblad.

Fortsättningsvis kommer vår information till biblioteken att fortsätta.

Våra assistenter Ingela Martenius, Majvor Bergström och Ingela Linderå kommer vad vi hittills vet vara anställda under större delen av år 2013. Styrelsen kommer att ha följande utseende (se under organisation). Välkomna till det nya året 2013! Anmäl era mejladresser till vår expedition för bättre kommunikation.

Per Clemensson Tel:070-5206564

Elisabeth Ahldin Dahl (1917-2012)
minnesord

Elisabeth föddes i vårt östra grannland i juli 1917. Hennes släkt kom ursprungligen från Jönköping, men på 1870-talet flyttade farfar Gustaf Hall till Finland. Elisabeth kom till Göteborg och blev medlem på 1980-talet i Västra Sveriges Genealogiska Förening (vår förenings tidigare namn). Hon valdes 1987 till sekreterare och kvarstod som styrelseledamot t.o.m. 1996. Dessutom var hon med stort engagemang och noggrannhet redaktör och formgivare av Västanbladet 1995-1998. Med sin bakgrund som arkitekt var hon väl skickad för denna uppgift. 1998 gav hon ut sin släktbok "Jöns Hall och Anna Morman och deras ättlingar". Fyllda 95 år avled Elisabeth den 25 nov. 2012. Hon var hedersledamot i vår förening sedan nov. 1996.

Styrelsen

Våren 2013

Visning av Frimurarorden Göta Provincial loge samling

Måndagen den 18 februari kl 14.00

Drottninggatan 32. Guide museiintendent Christian Thoren.

Anmälan senast fredagen före till Karin Holger tel. 031-40 85 20.

Ingen avgift. Högst 25 personer

ORDINARIE ÅRSMÖTE i GRS samlingsaal

Måndagen den 25 febr. 2013 kl. 18.30

Erik Dahlbergsgatan 36 B. Sedvanliga ärenden enl. stadgarna, med bl.a.

Verksamhetsberättelse och Årsredovisning.

Föredrag av LarsOlof Lööf om Bilder av Göteborg

Kaffeservering -

ANMÄLAN senast den 22/2 till Karin Holger tel. 031-40 85 20. -

Avgift 50:- kr. -

Visning av Residenset,

Måndagen Måndagen den 4 Mars kl. 15.30

entrén Södra Hamngatan 1, samling i entrén

Tidsåtgång 1-2 timmar, kaffe serveras

Begränsat antal

Avgift 50:- Obs! Ej hiss.

ANMÄLAN Karin Holger tel. 031-40 85 20 senast den 27/2

Lördag – söndag 16 och 17 mars kl 10.00-16.00

Släktforskningens dagar i Göteborg på Riksarkivet/Landsarkivet.
Ingen avgift eller anmälan.

Dagarna invigs med musik och Soldatmannekångande och som föredragshållare har vi lyckats arrangera Louise Lönnroth om "*det Globala minnet*", Göran Anderberg om "*Gustav III:s besök i Göteborg hösten 1788*", Owe Wennerholm om "*Bockstensmannen*", Magnus Bäckmark om "*Genvägar för genealogen*" och Margareta Söderström om sin fader "*Väst-Göta Bengtsson*". Vidare presenterar vi under dagarna emigrantdatabasen EmiWeb.

Under **6 torsdagar mars-april 2013** kommer Landsarkivet och GRS tillsammans arrangera sammankomster på Landsarkivet, Arkivgatan 9. Dessa kommer att omfatta föredrag, bildarkiv, bokvård, databas, release mm. Program för dessa torsdagar kommer att publiceras på vår hemsida och per mejl samt i kommande Västanblad och genom Landsarkivets försorg. Anmälan till dessa sammankomster kommer att ske på särskild telefon.

Barbro Majjgren och Per Clemensson berättar om sina erfarenheter av domboksforskning.

Måndagen den 15 april kl 18.30

Erik Dahlbergsgatan 36 B. Kaffe.

Anmälan senast fredagen före till Karin Holger tel. 031-40 85 20.

Avgift 50:-

Utfärd till Anna-Lena Hultmans forskarscentral i Hössna, Borås stadsarkiv mm.

Lördagen den 18 maj

Lunch preliminärt pris 300:-

Anmälan senast 29 april till Karin Holger tel. 031-40 85 20

Entrén till samlingslokalen på Erik Dahlbergsgatan 36 B sker genom G R S egen lokal, vilken måste låsas under själva föreningsmötena. Kom således i god tid. Vi har öppet 1 timma före mötet!

Samlingslokalen på Erik Dahlbergsgatan rymmer 40 pers

VÄLKOMNA!

GRS kursprogram våren 2013

Kurserna hålls i GRS regi och lokaler

Erik Dahlbergsgatan 36 B (entré från gatan).

Kursprogrammet kommer att omfatta följande kurser

- 1. Släktforska steg för steg.** Innehåll: kyrkobokföringen, domböcker och bouppteckningar, mantalslängder m.fl. grundläggande källor, databashantering, handskriftsläsning. Lärare: Anita Fyhr. 7 X 3 timmar. **Pris 700:- kr. inkl. lärobok.**
- 2. Släktforska vidare.** Innehåll: fördjupning av kyrkoboksforskning, borgare, sjömän, soldater m fl yrken, handskriftsläsning. Lärare: Per Clemensson. 5 X 3 timmar. **Pris 500:- kr inkl.lärobok.**
- 3. Handskriftsläsning.** Innehåll: grundkunskaper, läsövningar, egna texter för tolkning. Lärare: Per Clemensson. 4 x 3 timmar. **Pris 300:- kr.**
- 4. Emigrantforska.** Innehåll: källor till emigrantforskning i Sverige och USA, databaser. Lärare: Ewert Arwidsson. 3 X 3 timmar. **Pris 300:- kr.**
- 5. Liv och leverne förr i tiden.** Innehåll: Historik, livets högtider, mat och textilier. 4 x 2 timmar. Måndagar kl. 11-13. Lärare: Ingela Martenius. **Pris 400:-kr.**

**TIDERNA ANPASSAS EFTER DELTAGARNA OCH
STARTAR ALLT EFTER DE BLIR FULLTECKNADE.
Kurserna kan anordnas på både dag- och kvällstid
För deltagande i GRS kurser krävs medlemskap i vår
förening. Medlemsavgiften är 150.- / kalenderår**

Anmäl er till Per Clemensson och ange ditt önskemål om tidpunkt,
dvs kl 11.00, kl 14.00 eller kl 17.00.
Tel 031-206563 eller 0705-206564.
e-mail: per@clemensson.net

Emigrantbrev i Bröderna Larsson & CO:s arkiv

Av 1:e arkivarie Per Clemensson

Artikeln är tidigare publicerad i Göteborgs-Emigranten 4 1994.

Min nyfikenhet på breven väcktes, då jag av en händelse återfann ett brev av följande lydelse:

Den 18 april 1885

H H August Larsson,

Efter som jag läsit i tidningen svenska posten att man kan resa Malmö vägen åt Amerika och intet behöfver något prestbetyg så vill jag taga mig friheten att fråga Herr Larsson om jag kommer öfver den vägen åt Malmö och sedan åt Amerika utan något betyg, jag skall emellertid atala om mitt förhållande för Agenten att jag är gifter och jag råkade för en sådan förfärlig menniska så jag kan intet på vilkor lefva ihop med henne längre. Det är precis omöjligt för mig och som jag ämnar resa till Amerika för att slippa henne så är Det omöjligt för mig att få ut något prestbetyg hos Presten för jag har varit och försökt men jag får intet ut för hon lägger sig emot att snälle beskedlige Agent hjelp mig öfver så är han mycket snäll och var snäll och lät mig äfven veta hvad priserna äro hvad kostar det från Malmö och till Nevvord dito från Nyverk och till Sekago dito från Sekago till Michigan och Sjemnat äfven hvar snäll och ge mig upplysning om det billigaste emedan här är många beväring-ynglingar som ämnar resa i vår, sjå nu åter igen en annansak jag har fått biljett ifrån Amerika och den biljetten är stäld på Hvita Stjernlinjen och gäller från Göteborg till Michigan i Amerika men si den vägen kommer man intet utan prestbetyg, och det får jag inget utaf presten – agenten för Hvita Stjernlinjen är herr C W Hällström. Så den vägen är jag stängd, nu vill jag bedja om det finns någon möjlig mån å kunna få byta ut denna biljett å resa åt Malmö på denna biljett käre snälle ajent om det är möjligt så hjelp mig att jag kunde få resa den vägen på biljetten om jag rätt skall betala litet med bara det ginge skulle jag gör om jag intet kunde komma så långt in i Amerika på honom så skulle jag gerna betala det som kan rästa bare jag får fara och om der är så att inte Herr Larsson kan hjelpa mig på sin linie så hvar god och gif mig upplysning på om det är någon annan Agent i Malmö som kan hjelpa mig på biljetten men hvar snäll Herr Larsson om det är möjligt å hjelp mig jag skall betala å Gud hjelper honom igen om han hjelper mig nu snälle Agent gör det är han snäll.

Jag får nu afsluta mina slarfvisa rador och bedja om ursäkt för jag har tagit dristigheten till hvar god och ge mig upplysning och svar med första omgående post så är ni mycket snäll så jag får veta hur det går, men snälle Agent, hjelp mig om det är möjligt så är han snäll så skulle jag blifva riktigt glad och så skrif när jag finge

resa, ja snälle Agent hvar god och uppfyll min begäran så är han rektigt snäller, beder
Vänligen

N.N.

här medföljer ett frimärke

skrif så snart han får detta bref, så är

Agenten snäller.

Vår brevskrivare ovan (anonymiserad av artikelförfattaren) var gift för andra gången 1883 och blev trots sina ansträngningar kvar tillsammans med sin familj i Sverige; tydligen hade han i hemlighet för sin hustru förhört sig om möjligheterna att emigrera, som svarsadress uppger han sin moders adress. Tänk om fler brev hade innehåll av liknande eller så specificerat slag, att man ur dem kan utläsa emigrantens

Ahlberg Den 19 april 1885,

H. H. August Larsson,

Gefter som jag läst i tidningen
svenska posten att man kan resa
Malina vägen ut Amerika och att
behöfver något prestebetyg så vill
jag taga mig friheten att fråga
Herr Larsson om jag kommer öfver
den vägen ut Malina och sedan ut
i Amerika utan något betyg, jag
skall emellertid talas om mitt förhållande
för Agenten att jag är gefter och
någon sakader för en sådan förfärlig
omständighet jag kan intet för
vilkorleuva ihop med henne tvingas
det är precis omöjligt för mig, och som
jag kommer resa till Amerika för att
slappa hvar så är det omöjligt för
mig att få ett något prestebetyg hos -

motiv för resan, hans omständigheter, resans finansiering, händelser under resan m m. Eller måhända kan man binda samman breven med emigranter i vårt dataregister.

Göteborgsemigrantens registrering av breven upptager brevskrivarens namn och adress samt brevets innehåll i sammandrag. Registreringen utförs av projektets flitiga och ambitiösa excerptister Mabel Hood och Dan Erneling och hittills har åren 1879-1890 genomgått. Bröderna Larsson & Co:s arkiv överlämnades 1956 som gåva till landsarkivet, där det fick beteckningen C 23, av den dåvarande ägaren lantbrukaren Johan Gustafsson, Björkvik, Sundholmen på villkor att det blev tillgängligt för forskning först 1970.

Arkivet hade 1954 påträffats av fil lic Olof Thörn i samband med efterforskningar av material för en avhandling om emigration och han blev därmed den förste som kunde studera emigrantverksamheten inifrån. Forskningarna publicerades 1959 i tidskriften "The Swedish Pioneer Historical Quarterly". Arkivet har sedan utgjort huvudkälla för Berit Brattne i hennes doktorsavhandling "Bröderna Larsson. En studie i svensk emigrantagentverksamhet under 1880-talet" (Uppsala 1973). För uppgifterna rörande Bröderna Larsson refererar jag huvudsakligen Brattne. Thörn återfann handlingarna på gården Prästäckre i Berghems församling, vilken gård ägdes av en släkting till bröderna Larsson. Arkivet hade hamnat här 1919 och uppställt i lådor på gårdens loge. 1924 hade en av bröderna Samuel Larsson uttryckt sin vilja att arkivet skulle brännas, vilket dock aldrig skedde. Så småningom kom lådorna att användas för annat och den eventuella tidigare arkivordningen förstördes, handlingarna spreds på loggolvet och de blev delvis förstörda genom nedsmutsning och fukt m m. Ännu idag är vissa handlingar i oläsbart skick.

I landsarkivet har arkivet ordnats och förtecknats av Josef Edström.

För ordningsarbetet erhöll landsarkivet ekonomiskt bidrag av The Genealogical Society of the Church of Jesus Christ of Latter Day Saints. Arkivet har även mikrofilmats. Trots sin tidigare osäkra förvaring är arkivet mycket välbevarat och såsom det enda bevarade emigrantagentarkivet är det helt unikt. Det härrör från tiden 1873-1933. Arkivet utgör lämningar efter emigrantagentfirmans verksamhet fram till omkring 1910 och är efter denna tid huvudsakligen av privat natur.

Arkivet omfattar följande serier:

- A. Kopieböcker 1876-1922 (c:a 48.000 sidor) med alfabetiska förteckningar över adressater
- B. Liggare: agentförteckningar, ombudsförteckningar,

postböcker m m 1880-1906

- C. I. Korrespondens mellan Larssönerna 1880-1910
- C. II. Emigrantbrev 1879-1910 (109 volymer med c:a 250 brev/vol, sorterade på årtal och brevskrivarnas begynnelsebokstav)
- C. III. Brev från svenska företag och enskilda 1876-1910
- C. IV. Brev från utländska företag och enskilda 1880-1910
- C. V. Telegram 1881-1910
- D. Handlingar ordnade efter ämne, bl a biljettblock, utvandrarkontrakt, statistiska uppgifter, handl rör smör-, tobaks-, snus-, och kolhandel samt rör organisationen.
- E. Räkenskaper 1873-1933: huvudböcker, journaler, kassaböcker, memorial, växelböcker, myntböcker, emigranternas penningförsändelser
- F. Tryckta skrifter, affischer m.m

De fem bröderna Larsson föddes i Berghems församling (Marks härad, Sjuhäradsbygden) i Älvsborgs län. De var söner av torparen Lars Thomasson och hans hustru Brita Andreasdotter.

Fadern dog 40 år gammal redan 1858 och modern lämnades ensam att uppfostra och försörja barnen: Johannes född 1845, Elias född 1846, Andreas född 1849, August född 1851 och Samuel född 1853. Sonen Johannes blev den som övertog gården och han kunde med hjälp av brödernas ekonomiska insatser utöka gården till ett bärkraftigt jordbruk. De övriga bröderna utvandrade tidigt till Amerika. Elis var den som först gav sig iväg 1864 till USA; dessförinnan hade han trots sin knappa skolutbildning fått anställning i London vid ett kolonialvaruföretag, å vars vägnar han gjorde en rad resor. I New York kom Elis i kontakt med den svenske utvandrarern och bankiren Bo Christian Roos af Hjelmsäter. Elis återvände 1873 till Göteborg, där han inregistrerade firman Roos, Larsson & Co. I Göteborg delade han kontor med agenten för det brittiska rederiet Guion Line och genom denna kontakt kom han så småningom 1876 att bli Guion Lines huvudagent i Sverige. 1878 ombildades bolaget till Bröderna Larsson & Co för att idka handels- och agenturrörelse.

Familjen Larssons hem i Berghem

Elis Larssons tre yngre bröder anställdes i tur och ordning i firman

efter deras återkomst till Sverige. Firman kom att ha kontor i Stockholm, Göteborg och Malmö och kom att vid sidan av Guion Line tidvis företräda en rad andra rederier, t ex Anchor Line, Beaver Line, American Line, Inman Line, White Star Line och Dominion Line. Till och från ingick bröderna kompanjonskap. Vid sidan av emigrantagentverksamheten sysslade Elis med export- och import-affärer, växlingsaffärer, gruvdrift och fastighetsaffärer i Stockholm, där han var bosatt alltsedan 1880. En uppdelning av företaget skedde 1881: Elis F Larsson förlade sin verksamhet till Stockholm, August Larsson slog sig ned i Malmö och Sam Larsson förestod Göteborgskontoret. Malmökontoret upphörde 1892, då August Larsson flyttade till Göteborg. 1907 drog sig Elis F Larsson urverksamheten som emigrantagent och han dog 1931.

Bröderna var samtliga engagerade i emigrantverksamheten och bedrev vid sidan härav annan affärsverksamhet. Samuel dog 1936, Andrew 1927 och August 1919. Den övervägande delen av emigrantbrev utgör förfrågningar om tider, priser, resvägar, kartor, sjösäkerhet m m. Dessutom förekommer en rad brev mellan agenter och ombud om provisioner och andra uppgörelser. I många brev anges orsaken till emigrationen, man förfrågar sig om man kan resa någon väg utan attest. Många brev handlar om finansiella frågor, hur resan kan betalas, om fribiljetter osv. Även frågor om arbetsförhållanden och förtjänstmöjligheter förekommer. Vidare återfinns brev med klagomål på mat och komfort (!), på förseningar i England och New York. Mer sällan förekommer rena reseberättelser; uppgifter om resan förekommer huvudsakligen i sammanhang med klagomål. Tyvärr är Göteborgska brev sällsynta och något brev om ombordstignandet i Göteborg har hittills ej påträffats. Mer förekommande är Englandsvistelsen och ankomsten till New York.

*För ett Vackrare Hem ,
besök
vårt Konstgalleri*

GALLERI SCANDINAVIA

*Galleri Scandinavia, Berzeliigatan 14, Göteborg
Tel. 031 - 16 93 01*

Familjen Lindblom

PRESSTOPP, PRESSTOPP, PRESSTOPP

Enligt uppgift från ett par riksdagsmän pågår förhandlingar om regeringens förslag om att man i fortsättningen skall vara registrerad på en fastighet och kommun och inte i en församling (socken) som sker idag. För närvarande tycks alternativen vara att man tills vidare skjuter på reformen eller att man byter beteckningen församling mot distrikt, varigenom man skulle kunna rädda vår urgamla indelning av landet till forskningens fromma.

DATABASEN BRÖDERNA LARSSON

Databasen omfattar drygt 62 000 poster med brevskrivare till emigrantagenten Bröderna Larsson & Co under tidsperioden 1879-1911.

Bröderna Larssons arkiv, som förvaras på Landsarkivet i Göteborg, är det enda bevarade emigrantagentarkivet i världen. Emigrantagenterna fungerade som resebyråer för emigranterna. De var ombud för ångfartygsrederierna och sålde biljetterna till de enskilda emigranterna.

Bröderna Larsson hade kontor i Göteborg, Malmö och Stockholm. Verksamheten startade 1878 och fortsatte fram till början av 1900-talet. Arkivet omfattar bland annat 109 volymer med brev från och till emigranter. I databasen finns uppgifter om brevskrivarens namn, yrke, hemort (ibland hemförsamling särredovisad), brevdatum och källhänvisning. Via källhänvisningen kan brevet från den aktuella emigranten återfinnas i företagets arkiv på Landsarkivet i Göteborg. För stor del av breven har innehållet angivits med följande förkortningar:

- AF: Arbete, markköp
- B: Bank- och valutaärenden
- E: Emigrantlagstiftning
- FB: Fribiljett, förköp
- HP: Handpenning
- IF: Information
- KF: Klagomål
- MF: Marknadsföring
- PF: Prisfråga
- RF: Reservation
- RMF: Resgods och mat
- RO: Resgods ombord
- SMF: Sängkläder – mat
- TF: Tullfrågor, bagage
- VP: Värnplikt – prästbetyg

Databasen omfattar cirka 50 000 brev från emigranter och 12 000 svarsbrev från Bröderna Larsson & Co. Databasen har tagits fram inom ramen för forskningsprojektet Göteborgs-Emigranten i samarbete med Emigration och historia i Östmark. Scanning av breven pågår.

Per Clemensson

Folkrörelsernas arkiv Göteborg

Historik, bakgrund till folkrörelsearkiven

1902 grundades Arbetarrörelsens arkiv i Stockholm av Landsorganisationen i Sverige (LO). Inriktningen var från början att samla in arbetarrörelsens arkivhandlingar från hela landet och så skedde också under lång tid.

De under andra världskriget påbudna vindsröjningarna som initierades på grund av rädsla för brandbombningar medförde att stora mängder arkivhandlingar påträffades. Av det skälet började man istället understödja bildandet av lokala arbetararkiv ute i landet. Vid inventeringarna insåg man dessutom att bestånden även bestod av material från andra folkrörelser som frikyrko-, nykterhets- och idrottsrörelserna, och också dessa handlingar ansågs viktiga att bevara. Det resulterade i att ett flertal lokala folkrörelsearkiv med mycket bredare inriktning än det ursprungliga Arbetarrörelsens arkiv bildades. Ett av dessa lokala arkiv, idag ett av de största i landet, är beläget i Göteborg och är en del av Region- och Stadsarkivet Göteborg.

Folkrörelsernas arkiv bildas i Göteborg.

I en motion till stadsfullmäktige 1946 beskrev Olof Calderon och Torsten Henriksson behovet av att bilda ett folkrörelsernas arkiv i Göteborg. Motionärerna hävdade att "folkrörelsernas betydelse i det moderna samhället bestrider numera ingen" och att "ju längre man dröjer med arbetet att registrera, katalogisera och ordna arkiven desto hopplösare blir uppgiften och desto större blir risken att viktiga handlingar förkommer". Motionen bifölls av stadsfullmäktige och en beredning tillsattes 1948 för att utreda frågan. Beredningens första uppgift blev att efterforska vilka folkrörelser som varit aktiva i Göteborg och därefter inventera och

samla in deras arkivalier. För detta syfte anställdes bibliotekarien vid ABF, Gunnar Lundstedt.

Lundstedt samlade under tio års tid in ett omfattande arkivmaterial. Efter att ha fört en växlande tillvaro i olika lokaler sammanfördes materialet 1957 i stadens arkivdepå vid Haga Kyrkoplan. Stadsfullmäktige gav stadens arkivkontor uppdraget att vårda och fortsätta samla in föreningsarkiv och Gunnar Lundstedt blev den första föreståndaren för Folkrörelsernas arkiv. Sedan 1959 har således Folkrörelsernas arkiv varit en del av det som idag heter Region- och Stadsarkivet Göteborg.

Varför bevara föreningsarkiv?

Calderons och Henrikssons citat ovan om folkrörelsernas betydelse är lika relevant idag som när det skrevs 1946. Dagens samhälle ser annorlunda ut, men alltså

spelar till exempel fackföreningar en viktig roll, nykterhets- och drogfrågor debatteras och idrottsrörelsen är starkt förankrad hos allmänheten. Samtidigt dyker det upp nya sätt för människor att engagera sig ideellt som skiljer sig från den klassiska föreningsformen. En utveckling mot informella grupper som engagerade sig i t.ex. fredsfrågor och u-landshjälp började redan på 1970-talet, och de digitala medier som vi ser idag ger förutsättningar till helt nya sorters nätverk. Med största sannolikhet kommer därför det ideella engagemanget att ha en fortsatt stor påverkan på samhället. Det är således viktigt att bevara både äldre och nyare föreningsarkiv för att kunna ge en så representativ bild som möjligt av den ideella sektorn och dess roll i Göteborgssamhället.

Utdrag ur Region- och Stadsarkivets broschyr).

Kassören tackar

**alla som betalat medlemsavgiften
2013 vid årsskiftet.**

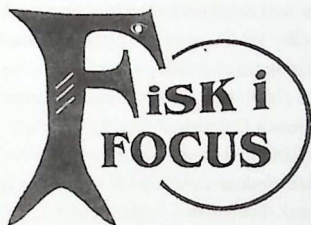
**-Men några få medlemmar har
ännu inte hört av sig !**

Välkommen med årsavgiften snarast !

PlusGiro 24 23 85 - 3

**Västanbladet nr 2-2013 kommer inte
att sändas till dem,
som inte förnyat sitt medlemskap.**

**Glöm inte att ange namn och
e-postadress vid inbetalningen .**

ÖPPETTIDER

Tis - Ons 8 - 19

Tors - Fre 8 - 20

Lördag 8 - 18

Söndag 12 - 18

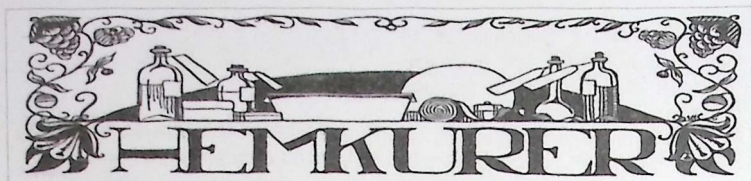
Välkomna !

**Fokus på kvalitet
- vår idé !**

FOCUS

köpcentrum

031 - 703 05 25

Fortsättning från föregående nr.

Gikt och reumatism

Att några gånger om dagen dricka dekokt på färska lingonblad, varav tages ungefär 1 matsked till 1 liter vatten som får koka in till hälften. Silas. Kuren fortsattes minst 2 månader. Varje morgon dricka saften av en citron, blandad med 1 tsk. fosforsyrat natron, som förut upplösts i litet vatten. Till ingnidning: Nyutslagna blommor av hästkastanjen plockas från stjälkarna, stoppas i en butelj som sedan fylls med exportsprit. Den korkas väl och får stå på svalt ställe i 6 veckor. Skakas ofta. Med spriten frotteras de sjuka ställena. Sats till bad: Hästkastanjens frukt sönderskäres och kokas i vatten, fransilas och vätskan hälls i badvattnet. Ingnidning med kamferliniment, kloroformliniment eller annat smärttillande liniment med bara handen under 10-15 minuter, varefter ylle omlindas. Vid reumatiska smärtor och andra smärtor stillas värken med att intaga acetylsalicylsyrepulver. Högst tre om dagen.

Halsfluss

Halsfluss och andra åkommor i halsen botas helt och hållet med gurgling med varmt vatten, så varmt man kan tåla, men minst 1/4 eller 1/2 liter gurglas upp åt gången. Många akuta fall komma genom denna behandling aldrig till utveckling.

Vid Inflammation i svalget och näshålans slemhinnor äro varma gurglingar eller sköljningar av god verkan, således även för snuva. Gurgling med svag saltlösning, 1/2 tsk. i ett glas ljumt vatten. Gurgling med alunlösning, 5 gr. på 500 gr. vatten eller borax 10 gr. på 300 gr. vatten. Gurgling med 1/2 timmes avkok på färska eller torkade salviablad. Vätskan silas och tillsättes med 1 msk. honung och 1 msk. Ättika

Hicka

Hicka kan ibland vara rätt besvärlig, när den ej vill upphöra, men här ett medel, som verkar nästan ögonblickligen. Man blandar strösocker med god ättika. Åt barn gives 1/2-1 tsk., åt vuxna mera. Djupandning framför öppet fönster, några klunkar friskt vatten eller att intensivt tänka på något annat, kommer ofta hickan att upphöra. Kommer hickan strax efter måltid, tyder det på att dieten ej är lämplig.

Illamående

Hastigt påkommande illamående upphör genom att dricka en kopp så varmt vatten man kan fördraga. Det varma vattnet som första morgondryck kan ej nog prisas för sina goda verkningar på matsmältningsskanalen.

Omslag, olika slags

Våtvärmande omslag äro särdeles välgörande vid diverse åkommor, såsom vrickningar, inflammationer, ont i halsen m.m. Men det är viktigt att anbringas omslaget på rätt sätt, så att det inte skadar mer än gagnar. Närmast huden lägges en i vatten urvriden fyrdubbel näs- eller handduk, däröver ett stycke vaxtaft, som når litet utöver duken på alla sidor, däröver fetvadd eller, i brist därav, en liten ylleschal eller duk, som i sin tur når över vaxtaften på alla sidor. Det hela lindas till sist om med en gördel eller en varm schal, som fästes med säkerhetsnålar, så att den fuktiga värmen som alstras blir inestängd, vilket är huvudsaken. Omslaget lägges om morgon och afton, och innan det nya pålägges tvättas huden med tvål och vatten och torkas noga. *Torrvärmande omslag* Detta omslag gör samma nytta som våtvärmande, men är lättare att anbringa för ovana. Det består av en tjock vadd av renad bomull, som lägges direkt på huden, och däröver tunn vaxtaft som når väl över vaddens kanter. Det hela täckes med en varm ylleschal, som lindas väl om och fästes med säkerhetsnålar. Omslaget omlägges morgon och kväll med torr vadd. *Torrvärmande omslag* användes vid magplågor, även om man misstänker blindtarmsinflammation, i vilket fall läkarhjälp genast bör anskaffas. *Kalla omslag* användes vid vissa åkommor. Kompressen (den fyrdubbla duken) vrides ur i så kallt vatten som möjligt, lägges över det sjuka stället och ombytes så fort den blir varm.

Grötomslag. Gröten kokas stadig av grovt rågmjöl och vatten. Den lägges het 4 cm tjockt på en handduk, som sedan vikes över från alla fyra sidorna. Innan omslaget lägges så hett som möjligt över det sjuka stället, bstrykes huden med olja. Omslaget lindas väl om med en gördel eller varm schal, liksom vid våtvärmande omslag. *Varma sandpåsar* användes vid svåra smärtor, men bekvämare äro elektriska värmekompresser och japanska värmebehållare. *Varma lock* kunna även användas, men de kallna förr än sandpåsar.

Reumatism i knäna

För reumatism i lederna äro omslag med uppvärmt koksalt välgörande.

Ryggsnitt

Laxermedel bör intagas för att rensa tarmen, vilket ofta medför fullständig förbättring. Våtvärmande omslag bör läggas över korsryggen och patienten hålla sig varm och liggande. Vid förbättring god motion för att uppliva ämnesomsättningen, och om avföringen ej infinner sig regelbundet, tillgripas milda laxermedel, helst kokt frukt. Den som har benägenhet för ryggsnitt, kan undvika det onda med att bära en påse med

grovkornigt svavel på korsryggen. Påsen uppdelas i smala horisontala rännor, vilka fyllas med svavel. Mot häftiga smärtor intages globoidtabletter, som köpas på apoteket.

Sandbad

Har man tillgång till en badstrand med fin sand bör man, i synnerhet om man lider av reumatism och gikt, gräva ned sig i av solen väl uppvärmd sand och sedan skölja av sig i vattnet. Att gå barfota i varm sand är stärkande. Klena barn stärkas av att leka med bara fötter och ben i solvarm sand.

Skoskav

En salva göres av 10 delar färtalg och 1 del salicylsyra. Talgen smältes och salicylsyran inblandas, salvan röres sedan tills den svalnar och blir smidig. - Av denna salva tages litet på en bit renad vadd, som lägges över såret med förband.

Snuva

Stark snuva med allmänt illamående fordrar samma behandling som begynnande influensa, d.v.s. man måste laga att man kommer i svettning. Och för att få riktigt hett om fötterna drar man på ett par i vatten urvridna bomullsstrumpor och därutanpå ett eller helst två par tjocka ullstrumpor. Näsöppningarna och angränsande delar insmörjas med fett, t.ex. borvaselin. För riktigt envis snuva anbefalles inandningar av kamferånga. I en djup men ej vid skål eller burk lägges 1 tsk. pulveriserad kamfer, varefter skålen fylles till hälften med kokande vatten. Man sätter över skålen en stadig pappersstrut, vars spets är avklippt, så att näsan kan stickas in i hålet. Man sluter munnen och inandas kamferånga genom näsan omkring 10 minuter. Detta upprepas fyra gånger om dagen, tills snuvan förbättras. Om snuvan eller näskatarren hotar att bli långvarig, är bäst söka läkare.

Sömnlöshet

För att få en god sömn sörjer man för att luften är frisk i sovrummet. Att ha fönstret helt eller delvis öppet allt efter årstiden är mycket välgörande. Likaså en kort och rask promenad före sänggåendet. Ingen uppeggande, spännande lektyr får förekomma sedan man lagt sig. En kall kompress över pannan kan ibland framkalla sömn samt att ligga så horisontalt som möjligt. Att ligga stilla och andas djupt med slutna mun en kvarts timme. När man legat länge utan att kunna sova, går man upp, tar av nattdräkten och tar ett luftbad i rummet i förbindelse med några lätta gymnastiska rörelser, men luften i rummet måste vara frisk om detta medel skall vara till nytta. En person som lider av sömnlöshet bör om sommaren vistas i skogs- eller bergstrakter. Bergbestigningar äro utmärkta för sömnlöshet, blott de ske med måtta och utan överansträngning.

S.k. sömnmedel bör man akta sig att använda, därav blir aldrig någon vederkvickande sömn. Naturliga sömn-medel, såsom en kopp kamomillte eller ett glas honungsvatten,

äro helt oskyldiga och hjälpa i vissa fall då ej sjukdom är för handen.. Att sova på en kudde, fylld med torkad humle, är sömngivande. Att andas djupt med öppna ögon vid inandningen och slutna vid utandningen, gör ögonen tunga och sömniga. Sovplatsen bör aldrig vara vid en kall yttervägg, ty reumatism och andra sjukdomar kunna bli följderna därav.

Exemplen valda av Joel Holger

Under år 2012 har följande medlemmar i GRS avlidit:

Elisabeth Ahldin Dahl
Hans Bäcklund, Göteborg
Bert Carlström, Kungälv
Gunilla Flaig, Göteborg
Alice Heestrand, Göteborg
Birgit Hoffman, Göteborg
Bengt Isaksson Angered
Hasse Johansson, Jörlanda
Kerstin Liljeström, Lerum
Åke Ling, Angered
Sigrid Pehrsson, Göteborg
Axel Svensson, Göteborg

Medicinhistoriska museets historia

Medicinhistoriska museet ligger i centrala Göteborg, precis vid spår- och vagnshållplatsen Lilla Bommen. I avställningarna kan du ta del av hur synen på sjukdom och hälsa har förändrats genom tiderna.

Omvälvande upptäckter har lett till både framsteg och bakslag. Vetenskap har fått stå mot kultur och tradition. Idéer och ideal har inspirerat, men också hindrat den medicinska utvecklingen.

Museet där det ligger idag

Från början

Medicinhistoriska museet har en lång gemensam historia med Sahlgrenska sjukhuset.

En vindsröjning på 1930-talet blev inledningen på sjuksköterskan och förrådsföreståndarinnan Ingeborg

Kastman arbete med att bygga upp ett museum uppe på vinden på Sahlgrenska sjukhuset. Som förråds-

föreståndarinna tog hon vara på föremål som skulle kasseras. En del av stort historiskt värde, en del rena vardagsföremål. Idag ses faktiskt ofta de vardagliga föremålen från förr som några av de mest värdefulla, då de annars ju brukade slängas.

Föremålssamling på Sahlgrenska sjukhusets vind, omkring 1950

I samband med att det nya centralkomplexet invigdes på Sahlgrenska sjukhuset 1959 så visades också museet stort intresse. Förutom att se de nybyggda sjukhuslokalerna och korta visiter hos patienter fick kung Gustaf VI Adolf också besöka sjukhusets museum. I slutet av 1960-talet fick museet stöd från Historiska museet och den unga amanuensen Inger Wikström-Haugen började arbeta med samlingarna.

Föremålen kategoriserades och registrerades och en katalog över samlingarna byggdes upp.

I mitten av 1970-talet flyttade museet till det hus som i dag är Pedagogen, också det en gång i tiden Sahlgrenska sjukhuset. Nya utställningar byggdes upp under ledning av Wikström-Haugen.

Sedan 1986 finns museet i ett gult litet hus mitt i centrala Göteborg. Oterdahlska huset som det heter, ligger vid spårvagnshållplatsen Bommen och gav under mitten av 1800-talet plats åt sjukhuset. Byggnaden testamenterades till sjukhuset år 1808 av köpmannen Aron Oterdahl, för "evärdelig tid". Både Ingeborg Kastman och Inger Wikström-Haugen blev hedersdoktorer för sitt arbete med museet.

Sedan 2007 har museet också en större psykiatrihistorisk samling. Lillhagens museum startade sin verksamhet i en lokal på Lillhagens sjukhus i slutet på 1970-talet. Britta Magnusson var dess föreståndare och utökade utställningarna.

Efter några år fick museet nya lokaler och det besöktes genom åren av både personal och skolklasser. När Magnusson gick i pension blev Christer Andersson föreståndare för museet.

Nu finns de psykiatrihistoriska samlingarna på Medicinhistoriska museet och 2011 öppnade vi en ny permanent psykiatrihistorisk utställning, *I de (o)botligas landskap*.

Museet idag

Idag är vi ett team som arbetar med publik verksamhet, samlingar och folkbildning. För er släktforskare kan det vara bra att veta att vi inte har några journalhandlingar. Däremot har vi fotografier och arkivhandlingar från olika tider. Fotosamlingen är omfattande och museet bedriver ett skanningsprojekt där bilderna bevaras i digital form. Föremålsamlingen vårdas och struktureras. Detta är också ett led i att i framtiden göra dem mer tillgängliga för allmänheten.

Lisa Mouwitz

Museichef

Medicinhistoriska museet

RIKSFÖRENINGEN

SVERIGEKONTAKT

Arkiv och samlingar

I samband med Bengt Bogärdes tillträde som generalsekreterare för Riksföreningen Sverigekontakts bevarande tillkallades Landsarkivet i Göteborg 1978 för rådgivning rörande förvaring och handhavande av föreningens arkiv och samlingar. Redan 1972 hade föreningen hos landsarkivet deponerat sin samling av emigrantbrev. Arkivalierna, huvudsakligen bestående av riksföreningens "ämbetsarkiv", av enskilda personer och föreningar inlämnade handlingar som brev, tidningsurklipp, fotografier och udda dokument, var mycket omfattande och förvarades på spridda ställen i lokalerna på Teatergatan 4. Delvis var förvaringen otillfredställande ur säkerhetssynpunkt och några förteckningar över materialet förelåg inte. Föreningens bibliotek däremot var mycket väl ordnat och katalogiserat.

Även om vissa luckor i arkivmaterialet kunde konstateras speglade arkivbeståndet väl föreningens verksamhet, dess service till utlandssvenskarna, såsom t ex tidnings- och bokdistributionen. Vidare framgår av dokumentationen väl Riksföreningens roll som museum och arkivinstitution. Stor del av handlingarna härrör från det utlandssvenska museet, som tillkom i samband med Jubileumsutställningen i Göteborg 1923, och dess insamlingsverksamhet 1927-1942. Museet var centralt beläget på Avenyen 4 i Göteborg och gav en bild av utlandssvenskarnas liv och leverne. Vidare förvarades här Lützen-

fondens arkiv och delar av föreningens grundare Vilhelm Lundströms arkiv, vilket testamenterats till föreningen. Dessutom fanns här ett mycket rikhaltigt material kring den svenska emigrationen i form av brevsamlingar, föreningsarkiv, manuskript och autografsamlingar.

Efter överenskommelse med Landsarkivet i Göteborg överfördes arkivbeståndet till landsarkivets lokaler, där det på föreningens bekostnad under 1979 ordnades och förtecknades av arkivarien vid Emigrantinstitutet i Växjö Lars-Göran Johansson och arkivarien i Göteborg Per Clemensson. Arkivet skulle sedan kvarbli på landsarkivet och på så sätt göras tillgängligt för forskning.

Efter genomgång av arkivbeståndet i detalj kunde följande arkivbildningar åtskiljas:

Riksföreningen Sverigekontakts arkiv

Den dominerande arkivmassan utgjordes av institutionens eget arkiv. De centrala serierna, främst protokollen, medlemsförteckningar, in- och utgående skrivelserna och räkenskaperna var i det närmaste intakta från grundandet av föreningen 1908. För det Utlandssvenska Museet inom riksföreningen hade den kände personhistorikern och kulturgeografen Otto Robert Landelius varit verksam. Under 1940-talet arbetade han på att bygga upp en omfattande biografisk samling över utlandssvenskar. Över 100-

talet samlingspärmar med biografiska uppgifter och fotografier kom till under denna tid. En andra upplaga av denna alfabetiskt ordnade samling inköptes under 1950-talet av SBL och finns att tillgå i Riksarkivet. En annan intressant del i de ämnesordnade handlingarna omfattar en motsvarande geografisk uppdelning av utlandssvenskars och utlandssvenska föreningars verksamhet, särskilt de till riksföreningen knutna lokalföreningarna. Den tryckta dokumentationen rörande riksföreningen finns i en mycket omfattande tidningsklipp ur svensk och utlandssvensk press. Den senare finns väl representerad, särskilt den från USA och Canada svenskspråkiga pressen. Föreningens medlemstidning Allsvensk Samling finns bevarad i sin helhet 1915-1988.

Stiftelsen Lützenfondens arkiv

I detta arkiv märks särskilt Göteborgsprosten Per Pehrssons kronologiskt ordnade handlingar. Eftersom denne under många år var ordförande för denna stiftelse, så har hans handlingar fått bilda en särskild serie i fondens arkiv. Bakgrunden och upprinnelsen till denna stiftelse, liksom hans eget engagemang framgår tydligt härav. Per Pehrssons eget privatarkiv finns förvarat på landsarkivet i Göteborg, A220. En viktig beståndsdel i fondens arkiv utgörs av den tidigare, en gång verksamme svenska konsulin i staden Lützen Oscar Planers mycket omfattande samlingar av arkivalier och tryck av och om de svenska kungarna, Gustaf II Adolf och Carl XII. Dessa finns förvarade i ett par koffertar.

Vilhelm Lundströms arkiv

Grundarens engagemang för riksföreningen och hans insats under uppbyggnaden framgår av hans privatarkiv, som till dess ordningsarbetet startades hade förvarats slutet i tre stycken stora koffertar.

Riksföreningens tidiga historia är således en del av hans arkiv. Vilhelm Lundströms bevarade handlingar från barn- och ungdomstiden i Sigtuna, där han var född, studietiden i Uppsala, hans yrkesverksamhet vid Göteborgs Högskola är perioder i hans liv som väl framstår i arkivet. Särskilt bör uppmärksammas det unika fotoalbum från Gammal-Svenskby som Lundström fick som gåva på sin 50-årsdag

Lokalföreningars arkiv

Som stödföreningar lokalt ute i landet verkade ett flertal lokala föreningar. Majoriteten av dem som upphört med sin verksamhet, har överlämnat sina arkiv till huvudorganisationen. Från ett femtontal olika städer finns sådana överförda arkiv.

Emigrantbrevsamlingen

Vid sidan av ovan nämnda arkiv har också omfattande emigrationshistoriska handlingar sammanförts till riksföreningen. Brevsamlingen innehåller i huvudsak enskilda utvandrares brev hem till Sverige. Brevens skrivna under det klassiska emigrationsskedet 1849-1930 och är avsånda från olika delar av världen; främst naturligtvis USA och Canada, men även andra länder och världsdelar som Australien, Nya Zeeland, Sydafrika, Sydamerika och Europa. Brevsamlingen omfattar sammanlagt 900 brev.

Manuskriptsamlingen

De olika skriftliga bidragen till föreningens eget organ Allsvensk Samling har sammanförts till denna manussamling. Här ingår främst svenska emigranterns medverkan i form av levnadsberättelser, svenska resenärers och utlandssvenskars minnen från omvärlden, liksom även svensktalande läsares bidrag, främst från Finland. Antalet manus utgör 170 st.

Autografsamlingen

En sällsynt intressant samling i föreningens ägo är den samling av enstaka handlingar som författats av eller tillhört prominenta svenskar eller svenskättlingar och som sammanförts till en särskild autografsamling. Här återfinns handlingar med ursprung från Frederika Bremer, den svenskamerikanska historikern J A Enander, John Ericson, Sven Hedin, Christina Nilsson, den amerikanske konstnären Birger Sandzèn, Gustaf Unonius, Jenny Lind, Carl Milles, Selma Lagerlöf, Nathan Söderblom m fl.

Personarkiv

Riksföreningens omfattande kontaktnät och insamlingsverksamhet har också resulterat i leverans av flera kulturpersonligheters och emigranternas arkiv. Oftast har blott mindre delar av personarkiven överlämnats till föreningen, så t ex Carl Jonas Love Almquists handlingar. Ett flertal av arkiven är dock ganska innehållsrika, t ex författarna Reinhold P Ahléns, Jacob Bonggrens, John E Mortons och Ernst Skarstedts arkiv. Den kände svenske journalisten Gustaf Blomqvist som bl a under första världskriget var verksam i Berlin är en annan kulturpersonlighet som lämnat efter sig en omfattande dagbokssamling.

Föreningsarkiv

I riksföreningens arkiv finns en grupp av inlevererade utländska föreningsarkiv. I de flesta fall utgörs dessa arkiv enbart av en eller annan bevarad protokollsbok eller av enstaka lösa handlingar, som tillhört svenska föreningar i utlandet. Merparten består av några svenskamerikanska föreningshandlingar men även handlingar från andra delar av världen, som exempelvis det svenska Sällskapet i Riga och föreningar i Europa, Indien och Sydamerika. Särskilt bör uppmärksammas

delar av Svenska Institutets i Rom arkiv 1925-1950.

Klipp- och fotosamling

Som en särskild avdelning av Riksföreningen Sverigekontakts arkivbildning har upptagits dess samling av tidningsklipp och fotografier. Dels återfinns här en rad klippböcker med tidningsklipp rörande i huvudsak kontakterna mellan Sverige och USA och dels finns här en rad fotoalbum i samma ämne. Låt mig exemplifiera: klipp från kronprins Gustaf Adolfs besök i USA 1926 och från prins Wilhelms besök i USA 1907, Fotoalbum från olika orter i USA.

Föreningens fotosamling, som består av lösa negativa och positiva foton, är oerhört omfattande och har utbrutits ur föreningens arkiv och förvaras särskilt. Sedan flera år har arbetet med samlingens scanning och dataregistrering pågått; arbetet är nu avslutat och det föreligger nu som en databas. Bilderna utgör sammanlagt c:a 6.000 st från slutet av 1800-tal till 1950 och samlingen är delvis resultatet dels av en riktad insamlingsverksamhet och dels av gåvor från medlemmar och kontakter. Särskilt gjordes i samband med uppbyggandet av Utlandssvenska museet en medveten satsning på insamling av foton av utlandssvenskt liv och leverne

I dataregistret upptages arkivbildare, motiv, geografisk adress, mått, fotograf, ämne osv. Motiven består av byggnader, kyrkor, skolor, personer, monument, landskap, stadsbebyggelse, industrier mm., mm. Och härrör från hela världen i första hand från Amerika, Finland, Tyskland och naturligtvis Sverige.

Riksföreningens arkiv

(utom fotosamlingen) förvaras som tidigare nämnts på Landsarkivet i Göteborg, där arkivet finns tillgängligt för forskning. Den som önskar taga del av arkivet kan i arkivförteckningen orientera sig om innehållet och från den beställa fram till forskarsalen den eller de volymer som man önskar. För forskning i arkivet krävs tillstånd av landsarkivarien; denna spärr är nödvändig då våra arkivinstitutioner idag är utsatta för stölder och då Riksföreningens arkiv innehåller en rad värdefulla dokument.

Förteckningen (i bibliotekssammanhang katalogen) över arkivet finns i papper på Riksföreningens expedition och i landsarkivets forskarexpedition men kan även återfinnas på Internet www.nad.ra.se (Nationella arkivdatabasen).

*Per Clemensson och
Lars-Göran Johansson*

Bläck och Toner

för din Skrivare

Original, Pirat och Återfyllda

pappershornan.se

Aschebergsgatan 40 031-204206

Släktforskarvänner

Det är väl bekant att vi alla en gång är dömda att bli glömda. Inte med en gång, men efterhand. Det känner ju vi som släktforskar väl till. När vi börjar forska är allt fördolt för oss. Vi anar att våra förfäder finns där ute väl dolda i den stora glömskan, men vi vet inte vilka de är.

Småningom dyker de upp, en efter en och avslöjar sig med namn och data. Efterhand har flera forskare lyckats mana fram ett flertal av sina förfäder. Dessa har framträtt ur den stora glömskan med i första hand namn och data. För forskare är det väl känt, att materialet kan bli betydligt fylligare bland annat med hjälp av domböckerna.

Allteftersom släktforskningen blir mer och mer likt en folkrörelse, kan det säkert förutses att vissa bygder kan bli i det närmaste helt kartlagda. Efter att under en viss tidsrymd ha varit dolda i gömskan, kan de framträda såsom de var i verkliga livet en gång.

Ju fler släktforskare desto fler tidigarelevande personer framträder inför oss sentida. Dessa kan komma att betraktas som våra gemensamma förfäder.

Det kan inte vara fel att påstå att de utgjort delar av befolkningen och på det sättet även varit delaktiga i vårt lands historia.

Mot den bakgrunden är det minst lika rätt att påstå, att den gärning som släktforskarna ägnar sig åt är ett stycke värdefull kulturhistoria, som troligen blir förbisedd av många.

De tankebanor som jag skissat på här ovan var mina följeslagare även när jag forskade i Landsarkivet under femtioalet. Och de föranledde mig att skriva de rader som jag här bifogar.

Ode till glömskan

1.
Mitt hjärta är hos de gamla,
de längesedan hädangångna.
Som gav sin tid dess lyskraft,
dess mörker, skuggor och köld.

2.
De mätte som vi sina dagar
och levde ett nu som var deras.
De drömde som vi om en framtid,
nu sedan länge förbi.

3.
Må deras levnad oss minna
att intet av människors drömmar
när utanför glömskans dimvärld,
förblir under evig tid.

4.
Vår egen larmande vandring
förstummas en gång till tystnad
och kommande släkten skall färdas
i årtusenglömda land.

Folke
Danbratt

Torsdagsgruppen

Klipp ur den Långströmska samlingen: Torpareson-millionär

Då och då får man i tidningarna läsa om landsmän, som givit sig ut i vida världen med två tomma händer och efter en följd af år dyka upp i hembygden som millionärer, till stor öfverraskning för släktingar och bekanta, som trott dem vara både döda och begrafna. Just i dessa dagar har ett dylikt fall inträffat i Ysby, omtalar Hallandsposten. För tjugofem år sedan emigrerade en ung son till en fattig torpare Hans Olsson i nämnda socken till utlandet och kom efter vexlande öden och äfventyr af hvarjehanda slag slutligen öfver till Afrika. Här mötte honom som så många andra till en början ett lif fullt af faror och vedervärdigheter, men det var godt virke i den unge halländingen, och han hade lyckan med sig. Allt nog, han bröt sig väg och skapade sig efter hand en aktad ställning och en stor förmögenhet. De senaste åren har han varit bosatt i Salisbury i Mashonalandet, 2.000 eng. mil från Kapstaden, och drifver der stor affärsrörelse. Så grep honom en dag en okuflig längtan att återse hembygden, som han icke sett på tjugofem år. I sällskap med sin hustru, en infödd afrikanska af holländsk härkomst, och sina tre barn lemnade han Salisbury i början af febr. och anlände den 5 d:s till hemorten, der den forne fattige torparesonen, numera millionären, tillbragt några dagar. I måndags afreste han ånyo med sin familj till det fjerran landet. Personen i fråga har bibehållit sitt gamla svenska bondenamn: Nils Hansson.

(Göteborgs Morgonpost 17 maj 1897)

SBL

Svenskt biografiskt lexikon (SBL) finns gratis tillgängligt på Internet. Det omfattar nu A—Ström. Lexikonet har funnits i nästan 100 år och nu tar det äntligen ett rejält steg in i den digitala världen. SBL omfattar viktiga personer i svensk historia från vikingatid och till våra dagar. Cirka 12.000 personer är sökbara i en databas och ungefär 9.000 av dessa har en ordentlig biografi med grundläggande uppgifter om deras liv samt en berättande text om liv och gärning. Databasen har indexerats så att man inte bara kan söka på namn utan även kronologiskt, geografiskt (födelse- och dödsort) och på yrke. Det finns även fritextsökning. Man rekommenderar hänvisning till det tryckta originalet betr. bilder o.d.

Läs mer på www.riksarkivet.se/sbl

A

VENYNS FOTKLINIK

Välkommen till en av de äldsta Fotklinikerna i Göteborg (etabl 1942) !

Vi erbjuder medicinsk fotvård, vartfrysning, benvaxning, manikyr och fot/benmassage.

Vi i har även försäljning av presentkort och diverse produkter.

En fika och ett leende ingår alltid ! - Se våra fina omdömen på Eniro.se !

Jessica och Tove

Boka tid på tfn: 031- 16 92 87 - Geijersgatan 16, Göteborg

Depression

När nu Växjö kommun genom sitt ett ekonomiskt framgångsrikt märkliga agerande tränger bort decennium för USA med växande Svenska Emigrantinstitutet känns produktion och goda löner, något det ändå tryggt att veta att som lockade den sista stora vågen forskningen fortfarande pågår. av svenska emigranter. Det hade Institutets tidigare chef Ulf Beijbom inte saknats varningssignaler om en fortsätter oförtröttligt att belysa den överhettad ekonomi och uppblåsta svenska utvandringen ur olika aktiekurser, men varningarna synvinklar Hans senaste bidrag : förklingade ohörda. Krisens början **"Utvandrarna och den stora depressionen"** har nyligen publicerats på Carlsson Bokförlag (2012). 1929: börsen på Wall Street De svåra åren i början av 1930-talet kollapsade, kurserna rasade, alla ville sälja sina aktier, men ingen ville köpa.

En kraftig börsnedgång var i sig ingen katastrof, förutom för de spekulanter som skulle förlora sina pengar. Den kraftiga övervärderingen av aktier hade emellertid eldats med lånade pengar och med aktier som säkerhet. Bankerna kunde inte få tillbaka sina pengar, flera tusentals banker gick i konkurs och spararna förlorade sina slantar. Efterfrågan på alla varor minskade, priserna sjönk, byggande och anläggningsarbete upphörde och snart började många fabriker att stänga. USA hade lånat ut pengar till Europa och när krisen gjorde att lånen sades upp fick börskrascher internationella verkningar. Varje land försökte att skydda sin egen

skulle för alltid komma att förändra vår bild av USA. Drömmarnas land, som lockar 1,2 miljoner svenskar att flytta över Atlanten, skulle förvandlas till en mardröm. Strömmen av förhoppningfulla svenskar kom att upphöra och strömmen vändes i motsatt riktning; många valde att återvända till det gamla landet. 1920-talet hade varit

ekonomi och frihandeln sattes på undantag. En kraftig minskning av världshandeln skulle komma att präglade hela 1930-talet. Den amerikanska krisen blev gradvis värre ända fram till 1933 då antalet arbetslösa beräknades till 16 miljoner, eller en tredjedel av den tillgängliga arbetsstyrkan. Invandrare var inte längre välkomna och myndigheterna försökte att göra sig av med en del nytillkomna genom ett repatrieringsprogram. President Roosevelt och hans ekonomiska program "The New Deal" kunde endast långsamt vända utvecklingen.

Etniska grupper

Hur klarade sig svenskarna som grupp i denna malström av arbetslöshet och nöd? Ulf Beijbom utreder frågan genom att använda sig av ett varierande källmaterial. Kyrkorna och understödsföreningarnas protokoll visar på ett omfattande biståndsprogram och välgörenhetsarbete. Den ledande svenskspråkiga tidningen har skärskådats och ger i sina insändarspalter många ögonblicksbilder av nöden, men visar också på sammanhållningen inom den etniska gruppen. Tidningen var inledningsvis starkt republikansk i sina sympatier, men president Hoovers passivitet och Roosevelts stora stimulansprogram åstadkom

en vridning till det demokratiska partiet. Denna växling i sympatier speglade också inställning bland svensk-amerikanen i gemen. Ett rikt källmaterial finns i form av intervjuer som spelats in av Lennat Setterdhal på uppdrag av Svenska Emigrantinstitutet och författaren själv har också varit aktiv med bandspelaren vid sina många besök i svenskbygderna. Vidare har naturligtvis emigrantbrev kunnat användas, brev som samlats till Växjö och där ställts till forskningens förfogande. Brev har inte intervjuernas omedelbarhet, där man kan höra tonfallsskiftningar och suckar, men skrivandet gav tid till eftertanke och till filosofiska funderingar. Man kan då hitta ett sökande efter krisens orsaker: var det ett syndastraff, en kapitalismens kollaps orsakad av överklassens lättsinne, eller en cykliskt återkommande oundviklig naturkatastrof? Med det varierande källmaterialet tecknar Ulf Beijbom en omväxlande bild av hur de svenska invandrarna drabbades av depressionen. Han fokuserar inte bara på Chicago och Mellanvästern, som han känner väl till, utan exemplen hämtas såväl från östkust som västkust. Olika grupper av svenska invandrare drabbades olika hårt. Värst gick det för städernas byggnadsarbetare och industriarbetare, som i många fall inte bara

miste arbete och besparingar, utan också fick gå från hus och hem. Eftersom många svenska utvandrare kom från lands-bygden kunde de försöka att lämna hopplösheten i de amerikanska städerna och söka sig ut till svenska farmare, där mer eller mindre tillfälliga påhugg kunde vara möjliga. Men även jordbrukarna hade drabbats. Bankerna kunde säga upp lånen och ta över farmen, priserna på jordbruksprodukter hade rasat i botten och till råga på allt kom vid denna tid naturkatastrofer såsom ihållande torka, hageloväder och lössjordstormar. En tröst i eländet var dock att bonden och hans familj kunde äta sig mätta; mjölk, kött och ägg fanns för det mesta, även om det inte gick att sälja.

De som klarade sig bäst i krisen var gruppen svenska hembiträden, som var anställda hos den amerikanska medelklassen. Dessa arbeten var inte konjunkturberoende och även om lönerna kunde sänkas slapp de unga kvinnorna arbetslöshetens gissel. I många familjer blev kvinnornas hushållsarbeten en förutsättning för allas överlevnad. Männerna drabbas hårt även psykiskt; deras roll som familjeförsörjare havererade. Eftersom krisen var så långvarig sågs ingen utsikt till bättring. De svenska brännvins-traditionerna fanns med i bilden och det var frestande att supa sig bort

från den tröstlösa vardagen. Det tungsinne som fick fäste kunde utvecklas till självmordstankar. Det är värdefullt att man i Ulf Beijboms bok kommer så nära de människor som skildras. Deras berättelser och brev ger oss ögonblicksbilder och förmedlar känslor som speglar de allvarligaste kriser som USA genomlidit. Samtidigt kan vi följa hur den etniska samhörigheten stärktes under de svåra tiderna.

En extra bonus får man då man som läsare kan följa Ulf Beijboms stilsäkra formuleringskonst. Ämnets allvarliga underton hindrar inte författaren från att lustfyllt måla med sin språkliga pensels rika palett.

Bohuslän i augusti / Lennart

Interiör från Ellis Island,
foto Christina Claeson

Limberg

Nya medlemmar aug - dec 2012

Andersson, Aino
Blanck, Eva
Eriksson, Anders
Gartman, Harriet
Hedelin, Katharina
Holmqvist, Therese
Jansson, Stina
Johannesson, Kristian
Johansson, Lars-Göran
Karlsson, Agnetha o.Ove
Karlsson, Lasse
Karlström, Ingemar
Kihlström, Sol-Britt
Kling, Florence
Kuylenstierna, Viveca
Lindqvist, Katarina
Mann, Rosina
Norsell, Lars
Persson, Jimmy
Påsse, Gösta
Sandström, Gun
Stenum, Lars
Ström, Anders
Svensson, Mariann
Thorén-Tolling, Kerstin
Warmenius, Maria
Westin, Berit
Viholainen, Berit
V. Andersgårdsg.10, lgh 1011, 417 15 Göteborg
Gärdebacksvägen 22, 429 41 Särö
Hagforsgatan 23 lgh 1301, 416 75 Göteborg
Paradisgatan 17, lgh 1202, 413 16 Göteborg
Hultaliden 4, 507 53 Borås
Eklanda Torg 15, 431 49 Mölndal
Träkilsgratan 77, 416 78 Göteborg
Fagottgatan 6, 421 41 V.Frölunda
Kyrkogatan 41, 442 67 Marstrand
Hjälmarvägen 111, 423 63 Torshälla
Gröna Lund 116, 430 63 Hindås
Sägengatan 52, 422 58 Hisings Backa
Tumlehedsvägen 171, 423 44 Torshälla
Karfeldtsgratan 2, lgh 1002, 412 68 Göteborg
Scheelegatan 28, 112 28 Stockholm
Gamla Stockholmsvägen 46, 14132 Huddinge
Erik Dahlbergsgatan 25 A, 411 31 Göteborg
Övre Husargatan 39, lgh 1303, 413 14 Göteborg
Föraregatan 6, 426 68 V. Frölunda
Dälavägen 77, 437 36 Lindome
Karholmsvägen 13, 452 95 Strömstad
Vårstigen 16, 426 68 V. Frölunda
Landalagången 7, 411 30 Göteborg
Bondegatan 7 lgh 1103, 416 65 Göteborg
Strömsholm, 474 93 Ellös
Norumsgårde 28, 417 43 Göteborg
Stuxbergsgatan 4 E, lgh 1102, 412 65 Göteborg
Bronsåldersgat. 44, 421 63 V.Frölunda

Välkomna !

*Vid årsskiftet var vi 622 medlemmar i GRS.
Välkomna till årsmötet den 25 febr. 2013 på Erik Dahlbergsgatan.*

LANDET RUNT

ur olika medlemsblad

Joel Holger redogör här kortfattat för ett urval läsvärda artiklar i andra föreningsars medlemsblad. GRS byter Västanbladet med omkring 60 st andra föreningsars tidningar och dessa finns tillgängliga att läsa i GRS bibliotek.

ANKNYTTNINGEN.

Nyköping-Oxelösunds Släktforskarför.

Nr 4/12. 'Jag en gravstensinventerare'. Barbro Stålheim framhåller den angelägna kulturinsatsen att inventera våra gamla gravstenar. - Christel Eriksson fortsätter med 'Ålderdomliga ord och dess betydelse'. Det handlar om släktskapsord, titlar, benämningar och tidigare vanliga ord. Nu begynnelsebokstäverna H och I.

AROSIANA. Västerås Släktforskarclubb.

Nr 3/12. Ingemar Widestig berättar om 'Skarp-rättaren Eric Frumerie (1777-1842)'. Bödelstaxa år 1736 presenteras. - 'Spa i Munktorp' uppfördes 1859 av företagsamma bönder på orten. De erbjöd såväl varma som kalla bad, gyttejbad och promendvägar, där man drack brunsvatten. - Börje Öhrling förklarar begreppen backstugusittare, undantag, inhyses- och fattighjon. - Karin Jyrell berättar om 'Poltavasilveret', d.v.s. det nattvardssilver som grävdes ned 1709 efter slaget vid Poltava och som återbördades till Sverige och regementet 1729.

DISKETTEN. DIS-Väst

Nr 4/12. Om 'Ettarps glasbruk' i Halland skriver Birgitta Wiman, Halmstad. Glasbruket ägdes av Johan Casper Haberman i Ettarp sn på 1700-talet. En forskargrupp har nu skrivit en bok om glasbruket och familjen Haberman. - 'Minnen från Gårda' är ursprungligen nedtecknade av Berta Magnusson (1906-1983) och skildrar stadsdelens befolkning, boende m.m. under hennes barndom. Gatorna hade gasljus, många barn i fattiga familjer. Man badade och tvättade i Mölndalsån, barnen gick barfota sommartid och kunde få gratismåltider i Kanolds marketenteri.

DISKULOGEN. Föreningen DIS

Nr 98 Sept 12. Anna Linder refererar föreläsningar från Släktforskarlagarna i Gävle 'Släktforskning i USA'. - Bo Hansson skriver om 'Finnskogar och skogsfinnar'. - Bengt Kjollerström har utarbetat en distansutbildning i Disgen. - Björn Johansson informerar om 'Kartnyheterna i Disgen 8.2 d'.

HALLANDSFARARES INFORMATION.

Hallands Släktforskarförening

Nr 98 Dec. 12. Inger Gärdfors redogör för 'Pass, inrikespass och passjournaler'. Vi har svårt att idag tänka oss att det fordrades pass för att färdas i landet ända till 1860. - En artikel från 1860 i den svensk/amerikanska tidningen 'Hemlandet' utgiven i Chicago skildrar ett möte med Jaen Jakob Lundqwist (f. 1794 i Halmstad), som slagit sig ned i Texas 1822, och ägde 6 slavar. Långt före Mobergs invandrare!

INLANDET. Inlands Släktforskarförening

Nr 2. Okt 12. 'Öar i Väst'. Evert Samuelsson berättar i detta nr om Vannholmarna, som fått sitt namn av tillgången på regnvatten i bergsfickorna. Carlsholmen beskrivs med sitt trankokeri i slutet av 1700-talet. - Siv Alexandersson skriver om 'Gamla almanackor' från 1900-talets första år. De innehöll mycket information för befolkningen, t.ex. om hälsovård, kungahuset och portoavgifter. Anette Juces informerar om Bohusläns Föreningsarkiv i Uddevalla www.bohusarkiv.se

MIMERS BRUNN Vättelejuset

Nr 5/12. 'Strömstads museum' presenteras. Där hittar man utställningar om havets näringar, fiske och konservindustri, om smuggling på 1920-talet, keramikproduktion m.m. Gratis entré! Agneta Tjäder skriver om 'Torparpojken från Södra Säm som blev guvernör i USA'. J. Hugo Aronson (1891-1978) emigrerade som 20-åring, men fick ej fast arbete. Var soldat i Frankrike under 1:a världskriget. Blev entreprenör, framgångsrik och välansedd affärsman och valdes 1952 till guvernör i Montana. - Ture Hartung skriver om 'Arkitekt från Tun ritade Stockholms Stadion', byggt till Olympiaden 1912. Han hette Torben Grut (1871-1945) och hade sina rötter i Danmark. - Anna-Lena Gerdin skriver om 'Den mångtydiga labyrinten', vilken ibland kallas "trojaborg" och är en mycket gammal företeelse över hela världen. En nyanlagd labyrint med stenar finns i Nollhaga park i Alingsås. - 'Bexells talande stenar' av Chr. Ström. Alfred Bexell (1831-1900), var politiker, riksdagsman, godsägare och hembygdsvän i Halland. I terrängen kring godset Torstorp utanför Varberg lät han hugga in en mängd tänkespråk och sentenser i stenar i slutet av 1800-talet.

RUNSLINGAN. Upplands Släktforskarför.

Nr 3 Sept 12. Kaj Annebrant skriver om den religiösa väckelserörelsen 'Jansisterna', som 1846 utvandrade till USA. 1.500 svenskar reste och bildade kolonin Bishop Hill med ledare Eric Jansson. Nu finns ett nyöppnat museum i Biskopsskulla i Lagunda församling.

SLÄKTBITEN. Forskarför. Släkt & Bygd (Hälsingland)

Nr 4/12. Katarina Wädell berättar om 'Finnskogen i Underviks socken'.

SLÄKTDATA. Föreningen SLÄKTDATA

Nr 4/12. Hans Hjortsjö's artikel 'Om släktnamn' tar upp utformning och uppkomsten av släktnamn under olika tidsepoker. - Gerd Röhländer skildrar 'Skolminnen från Källered'. Många av oss äldre påminns om sin egen skolvardag på 1940-talet.

SLÄKTHISTORISKT FORUM. Sveriges Släktforskarförbund

Nr 5/12. Peter Pettersson redogör för dagsläget i sockenfrågan. Sockenindelningen har funnits i Sverige sedan 1100-talet. Nu hotas den av Skatteverket och Finansdepartementet. - Mats Karlsson är upprörd över att 'Gravstenar blir vägfyllning' och uppmanar oss att delta i den pågående gravstensinventeringen. Fakta om gravrätt och gravrättsinnehavare klargörs. - Peter Pettersson skriver att 'Milstenar hjälpte till på resan'. År 1649 slogs fast att de större vägarna skulle mätas, så att 6000 famnar skulle utgöra 1 mil (=10.688 meter) På 1870-talet infördes den nuvarande milen med längden 10.000 meter. - Bo Hezell skriver om resandefolket 'Resande i generationer'. - Pelle A. Frisk om 'Krutets män belönades med adelskap'. Krut efterfrågades redan av Gustav Vasa och blev helt nödvändigt senare under krigföring. Utgångsmaterialen var svavel, salpeter och träkol. Salpetersjuderiverksamheten beskrivs.

VÄRMLANDSANOR. Värmlands Släktforskarförening.

Nr 4/12. Här utreder Annika Karlsson begreppet 'Kyrktagning', vilket bortogs 1922 i Svenska kyrkan. - 'Sverige America Centret' i Karlstad har fått ny chef: Mathias Nilsson, som arbetat där sedan 2007 med datasystemet EmiWeb. - 'Stefan Löfvens anor' berättas av Valter Berg. - Intressant artikel av Åke Hörnqvist om 'Nyhetsförmedling i äldre tid'. Underrubrikerna Tinget, Kyrkan, Kungörelser, Böndagsplakat, Kyrkvallen antyder innehållet. - Information om 'Släktforskarlagarna 2014 i Karlstad'.

VÄSTGÖTAGENEALOGEN.

Västgöta Genealogiska Förening

Nr 3 Okt. 12. Tema: 'Juridiska arkiv'. Kjerstin Olofsson har sammanställt ett fullödigt nummer med fräscha artiklar om juridiska arkiv. Här behandlas härads-, rådhus- och tingsrätter, Lagmanshovrätten och Högsta domstolen. Man kan även läsa om domböcker, småprotokoll, syneprotokoll, saköreslängder, boupteckningar, konkursakter mm. Exempel ges på olika domar. Ett avsnitt berör forskning om fastigheter i de juridiska arkiven.

Posttidning B

Avsändare:

GöteborgsRegionens

Släktforskare

Erik Dahlbergsgatan 36

411 26 Göteborg

Släktforskning

- en fascinerande historia...

ARKIVDIGITAL

- Nyfotograferade kyrkoböcker
- Dina förfäder är din egen historia
- Forska hemifrån i ett enkelt program
- Omkring 600.000 nya bilder varje månad
- Oslagbar kvalitet på färgbilderna
- Mycket mer än kyrkböcker
- Bouppteckningar, domböcker, militärt ...

Att släktforska är som att läsa den bästa av alla deckare och veta att det spännande aldrig tar slut.
Dessutom är Du själv huvudpersonen.

Abonnemang från 75 kr för en vecka

Webb: www.arkivdigital.se

E-post: kundtjanst@arkivdigital.se

GöteborgsRegionens Släktforskare

Bibliotek och Forskarplatser

Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg, Har öppet alla vardagar måndag-fredag
kl 10.00-15.00. Dessa tider gäller från 1 februari 2013.

Ring dock alltid först och kolla bemanning samt lediga forskarplatser.

Tel. 031-13 12 26

Tisdag och torsdag: tisdags- resp. torsdagsgrupperna kl. 10.00-14.00.

Öppet även 1 timma före varje föreningsmöte på Erik Dahlbergsgatan.

E-post: g.r.s@telia.com

Hemsida www.genealogi.se/grsl/

PlusGiro: 24 23 85-3

Organisationsnummer 857204—7564